26 AĞUSTOS ÇARŞAMBA
SAYI: 2020/33 No: 676
5 TL.
K.K.T.C. FİYATI: 6 TL.
ISSN 1307-7619

UYKUSUZ

COVİD-19 YOĞUNLUK HARİTASI

YOĞUN BAKIMDA YER OLMADIĞI İÇİN ACİLDE BEKLİYORUM

ATEŞİM YOK DİYE TEST OLAMIYORUM

24 SAATTİR HİÇ DURMADAN HASTA BAKIYORUM

her şey olur

RAKAMLAR KONUŞUYOR

1500 metre derinlikte aşıya ulaşıldı

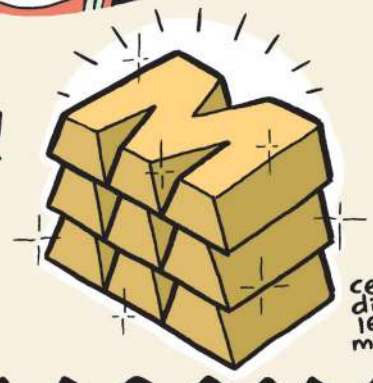

30 Ağustos Resmi Geçit Töreni 52. Matkaplı Tugay Komutanlığı'ndan yaya birliklerin geçişiyle yapılıyor

Bize 1000 yıl yetecek kadar müjde rezervi bulundu

Metin Hoca vs. Aktivizm 2.0

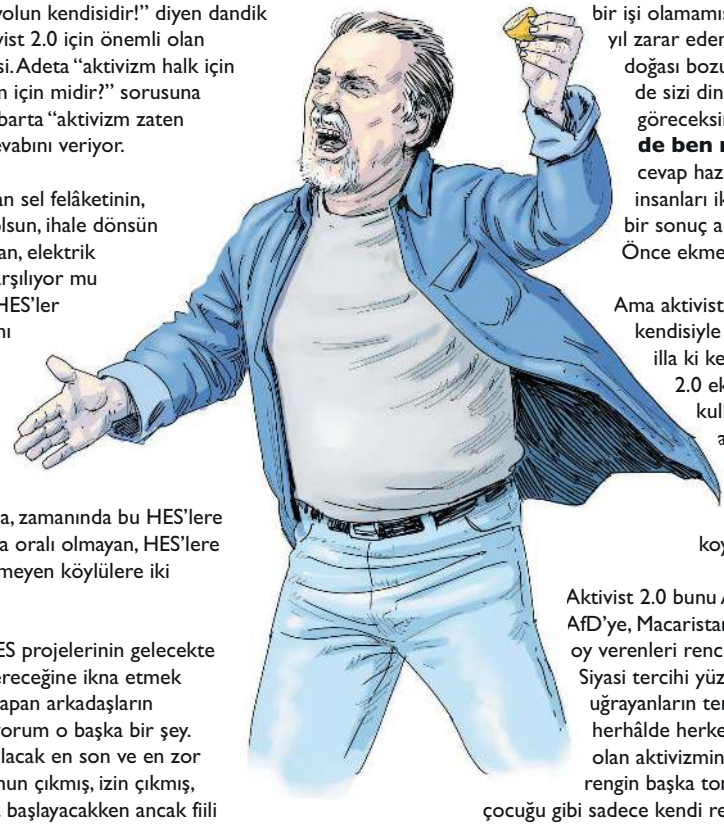
Yeni nesil aktivizm pozisyon alıp herkesi o pozisyona davet etmekten hatta o pozisyonu, kerameti kendinden menkul bir ahlâki üstünlükle dayatmaktan ibaret. Aktivizm 1.0'a zaten aktivizm de demiyorduk. O bildiğin siyasi çalışmaydı, insanlarla görüşülür, fikirler anlatılır, dertler dinlenir, fikirler o dertler dikkate alınarak revize edilir, sonra yenilenmiş fikir ve önerileri tekrar insanlara sunularak önce ikna sonra da örgütlemeye çalışılırdı.

Aktivizm 1.0 meşakkatli, zorlu ama her şeyden önemlisi uzun soluklu bir işti. Rahmetli Metin Lokumcu Hoca'nın, hemşerileriyle beraber felâketlere yol açacağını bildiği HES'lere karşı mücadelesi bir günlük, iki haftalık, üç hashtag süresince değil; onlarca yıl ilmek ilmek ördüğü ilişkilerle sürdürdüğü bir mücadeleydi.

Buna kıyasla aktivizm 2.0 büyük kolaylık tabii. Elinizde asla sorgulanamaz bir pozisyon seti var. Maşallah o da kutsal kitap gibi, biri olmazsa diğerleri olmuş, hiç kıymeti yok. Misal çevreye dair pozisyon dayatıyor, yetmiyor insanlardan hayvan haklarından kadın erkek ilişkilerine tüm değerler ve inançlar setini komple değiştirmeleri bekleniyor. Sırf birine ikna olmasa yine çemkiriliyor; imtiyazsız, sınıfsız ve kaynaşmış bir muhalefet pozisyonu bekleniyor.

Aktivist 1.0'ın işi çok zordu. Aylarca bazen yıllarca bir kişiyi hiç olmazsa bir konuda ikna etmeye çalışır, dil döker, öncelik sıralamasına göre hareket eder ama her şeyden önce karşısındakinin ihtiyaçlarını, dertlerini ve önceliklerini anlamaya çalışırdı. Aktivist 2.0'ın böyle bir derdi yok. Metalcilik gibi bir şey. Kendince bir pozisyon belirliyorsun, atıyorum senfonik death metal olsun, sonra ortalıkta "En güzel müzik senfonik death metal'dir, new wave of british heavy metal dinleyenin de allah belasını versin," diye geziyorsun. Zira insanlar metalci olsunlar diye uğraşmıyorsun, hatta atıyorum "thrash metalci olacağına hiç metalci olmasın daha iyi" falan demeye başlıyorsun. (Halbuki biliyorsunuz en güzel metal thrash metal'dir.) Aktivist 1.0 gibi hareket edecek olsa, bir kişiyi bile Burak Kut yerine herhangi bir metal, hatta rock dinlemeye ikna edebilse başarı. Ama aktivist 2.0 minibüs yazısı gibi, "ya her şeyinle benimsin ya da seni eller sevsin," diyor.

Peki başarılı oluyor mu? Önemi yok ki? "Önemli olan gidilecek yer değil, yolun kendisidir!" diyen dandik fanzin şairi gibi aktivist 2.0 için önemli olan aktivizm'in ta kendisi. Adeta "aktivizm halk için midir yoksa aktivizm için midir?" sorusuna göğsünü kabarta kabarta "aktivizm zaten aktivizm içindir!" cevabını veriyor.

Karadeniz'de yaşanan sel felâketinin, yıllardır sırf inşaat olsun, ihale dönsün diye binlercesi yapılan, elektrik üretimi masrafını karşılıyor mu o bile şüpheli olan HES'ler yüzünden yaşandığını biliyoruz. Ama aktivist 2.0 gördüğümüz kadarıyla felaketin ardından HES'lere, HES'lere imza atanlara bir kızıyorsa, zamanında bu HES'lere karşı uyarıldıklarında oralı olmayan, HES'lere karşı direniş göstermeyen köylülere iki kızıyorlar.

Elbette köylüleri HES projelerinin gelecekte kendilerine zarar vereceğine ikna etmek için elinden geleni yapan arkadaşların hayâl kırıklığını anlıyorum o başka bir şey. Ama esasen bu yapılacak en son ve en zor eylem. Neticede kanun çıkmış, izin çıkmış, ihale verilmiş, inşaat başlayacakken ancak fiili durum yaratarak, bir sivil itaatsizlikle engellenebilir. Ama köylüleri de şantiyede aralarından üç beş kişinin bir süreliğine, kiminin de kalıcı olarak işe gireceği bir projeye karşı çıkmaya ikna etmek çok zor. Daha sağlam ilişkileriniz, daha kuvvetli bir bağınız olması lâzım insanlarla. Rahmetli Metin Lokumcu Hoca o bağı kurmuştu işte. Hopa'da, fikirlerine katılmasa da insanların Metin Hoca diye saygı duyduğu bir insandı. Türkiye'de bu tip bağların kurulduğu başka yerler de var. Hiçbirinin de akşamdan sabaha kurulduğunu sanmıyorum.

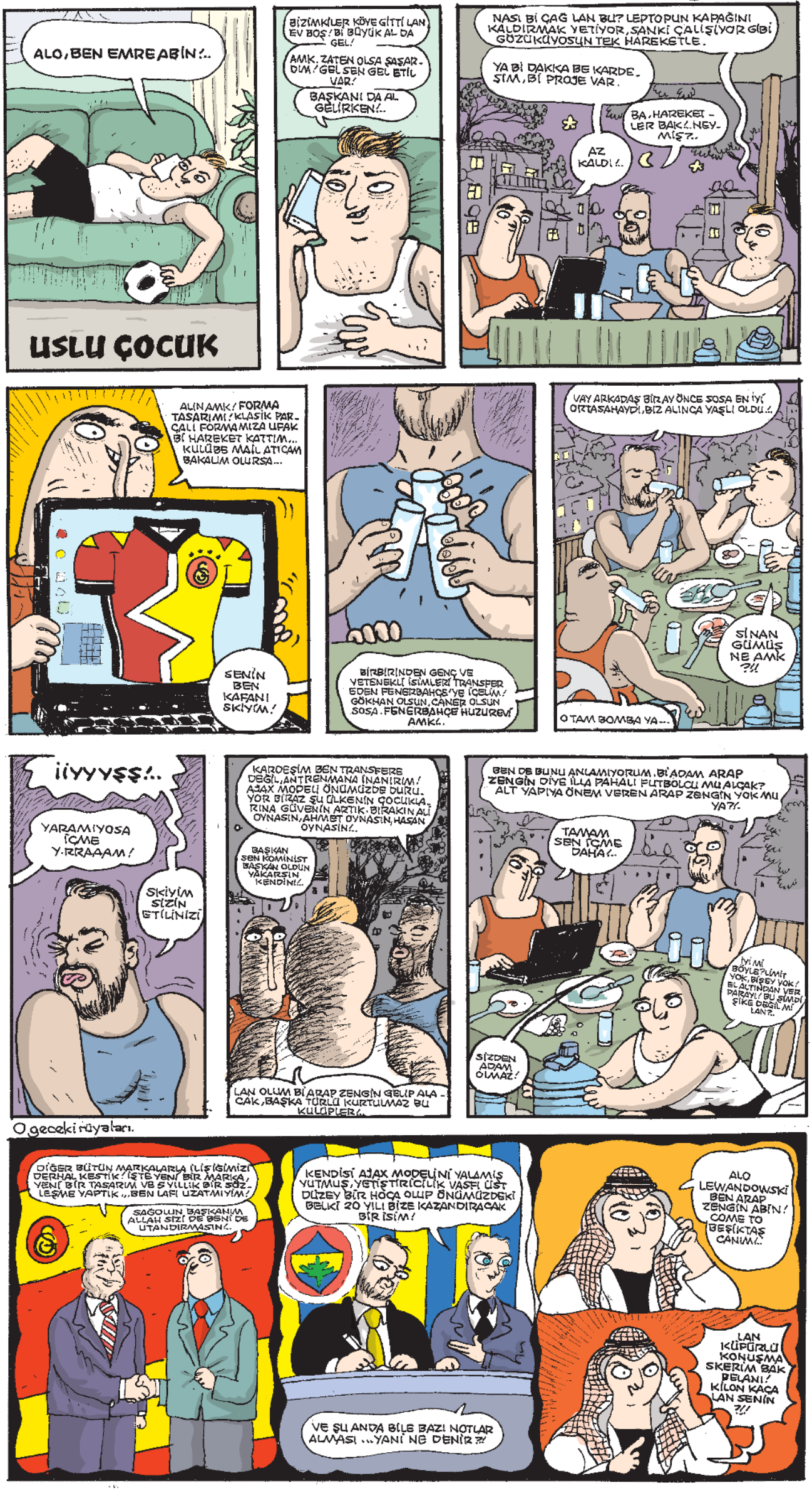
Ama çat kapı yanlarına gidip; hayatı boyunca düzenli bir işi olamamış, tarımdan bir yıl kâr etse ertesi yıl zarar eden insanlara "HES gelirse buraların doğası bozulacak," diyemezsiniz. Yani dersiniz de sizi dinlemezler. Empati yaparsanız göreceksiniz ki, siz de dinlemezdiniz. **"İyi de ben nasıl doyacağım?"** sorusuna bir cevap hazırlamadan daha da önemlisi o cevaba insanları ikna etmeden hiçbir konuda herhangi bir sonuç almak mümkün değil. Önce ekmek. Önce ekmek.

Ama aktivist 2.0 empati yapmaz, sadece kendisiyle empati yapılsın, zamanla herkes illa ki kendi gibi düşünsün ister. Aktivist 2.0 ekonomik çıkarlarını gözeterek oy kullananları bu ekonomik çıkarların aslında kısa vadeli çıkarlar olduğuna, gelecekte bunların çok daha olumsuz sonuçları olacağına ikna etmekle uğraşmaz, onun yerine koyar internete videosunu dalga geçer.

Aktivist 2.0 bunu Amerika'da Trump'a, Almanya'da AfD'ye, Macaristan'da Orban'a, Türkiye'de AKP'ye oy verenleri rencide edip onları aşağılayarak yapar. Siyasi tercihi yüzünden aşağılananların, hakarete uğrayanların tercihlerine daha da sıkı sarıldıklarını herhâlde herkes bilir ama Aktivist 2.0 için önemli olan aktivizmin kendisidir. O rengini belli eder, aynı rengin başka tonlarını bile dışlar, gerçek bir tribün çocuğu gibi sadece kendi renginin aşığıdır.

Bizim artık daha fazla aktiviste değil, daha fazla Metin Lokumcu'ya ihtiyacımız var. Herkesle inatla, sabırla, pes etmeden yıllarca konuşacak, herkese doğanın, yeşilin önemini, onlar için uzun vadede daha önemli olduğunu bıkmadan anlatacak, fikirlerini yukarıdan dayatmak yerine aşağıdan onlarla beraber şekillendirecek Metin Hoca'lara ihtiyacımız var.

cihan ceylan

KAÇIRANLAR İÇİN UYKUSUZ SETLERİ

Bayilerde, Marketlerde ve Kitapçılarda

www.uykusuzdukkan.com.tr

UYKUSUZ dükkan

ÖMER BEBEK (MAŞALLAH)

Ailede bir süredir bir çocuktan bahsediliyor. Henüz üç yaşında olmasına rağmen zekası, olgun tavırları ve özellikle konuştuğu düzgün Türkçeyle görenleri hayretler içerisinde bırakıyormuş. Bu kadar methedilince gidip bir tanışmam, çocuğu bizzat yerinde incelemem icap etti. Ömer bebek: Maruz kaldığı sonsuz sayıda bilgiyi genç yaşında kullanmayı başarabilmiş, hassasiyetle yaklaşılması gereken bir cevher mi; yoksa duyduğu sesleri taklit edebilen aile abartması bir balon mu?

"Ömer, Ömerciğim, bak Akın amca geldi, ona merhaba de, konuş."
"Ömer, selam."

Ömer kafasını telefondan kaldırıp bir iki saniye suratıma baktı ve tekrar oyununa döndükten kısa bir süre sonra meşhur Türkçesinden bir tutam bahşetti: "Pabcideyim, çatışmam bitsin geliyorum." Helal olsun çocuk sana, gerçekten de tek bir harf yutulmadan tertemiz çıkardın cümleyi minik ağzından. Şimdi maşallah fısıltıları kesildi, benden bir şey söylemem bekleniyor: "Maşallah" diyorum, "ne kadar muntazam konuştu." Neden normalde hiç kullanmadığım muntazam kelimesini tercih ettim? Sanırım Ömer bebeğin Türkçesini överken istemsiz bir şekilde kendi Türkçemi de akrabalarımın beğenisine sunmak istedim, anlayan anlamıştır.

Çay eşliğinde servis edilen hamur işlerini tükettikten ve biraz sohbet ettikten sonra, bir ara bebek huysuzlaşıyor "Ama çok ayıp bak misafirlerimiz gelmiş hep seni görmeye, ayıp değil mi? Ne istiyorsun? Kaka mı geldi? Park mı istiyorsun? Baba seni parka götürsün mü?" Götürsün götürsün. Park ve bahçe işlerine normalde babamız bakıyor ancak ortamdaki en genç yetişkin benim ve üzerimde baskı hissediyorum: Neden olmasın? Teklifimi sunuyorum, memnuniyetle kabul ediliyor, Ömer bebeğe bugünkü park gezmesinde ben eşlik edeceğim. Puset kullanımıyla ilgili hızlı bir bilgilendirmenin ardından yola koyuluyoruz.

***

Açmaya çalıştığım bir kaç klişe üç yaş muhabbetinden sonuç alamadığımdan yolculuğumuzun ilk dakikalarında sessizlik hakim. Önemli değil Ömer, ben havadan sudan konuşmayı becerebilen eğlenceli bir yol arkadaşı değilim. Aynı derin sessizlikleri son buluşmamızda babanla da yaşamıştık, o günle ilgili hatırladığım son şey; gecenin sonunda omuz omuza girmiş, boştaki ellerimiz havada; bir bar gitaristinin cümlesini "Sevenler aptalmış" diye tamamladığımızdır. Demek istediğim her iletişimsizliğin maddi bir çözümü vardır. Tabii ki oturup seninle altışar bira içecek değiliz, bu yüzden parkın girişindeki dondurmacıyı gözüme kestirdim, sevgini nasıl kazanacağımı biliyorum. Yine de ilgini çekeceğini düşündüğüm son bir konum var, şansımı denemek için pusetin arkasından önüne doğru yavaşça sesleniyorum: "Bugün çatışmada kaç kişiyi öldürdün bakalım?" Cevap yok. Duyan oldu mu diye çevreme bakıyorum, duyan yok. Güzel.

***

Dondurmaları yedik ama beklediğim etkiyi yaratmadı, yanılmışım. Şimdi az önce tükettiğimiz yoğun şeker ve sıcağın da etkisiyle iletişimden daha da uzaklaştık, mayışık bir halde park gezimizin planlanan süresini doldurmaya çalışıyoruz. Aklımda daha önce iyi anlaştığım bebekler, neyi doğru yapmıştım, neyi yanlış yapıyorum? Ben gezimizden ve arkadaşlığımızdan ümidi kesmek üzereyken pusette beklenmeyen bir hareketlilik dikkatimi çekiyor. Ömer bebek hemen sağımızdaki ağaca doğru uzanıp meraklı gözlerle soruyor: "Bu nedir?" Gösterdiği yerde bir kirpi var, az ileride bir tane daha. "O bir kirpi canım." Pusetle birlikte kirpiye yaklaşıyoruz, kısa bir incelemenin ardından tekrar yoldayız. Artık konuşacak bir konumuz var ancak son zamanlarda sürekli olarak karşıma çıkan kirpilerle ilgili bildiğim tek şey çok sinirlenirlerse tüylerini düşmanına fırlatabildikleri, ki bunun da bir çizgi filmden öğrenilmiş yanlış bir bilgi olma ihtimali çok yüksek.

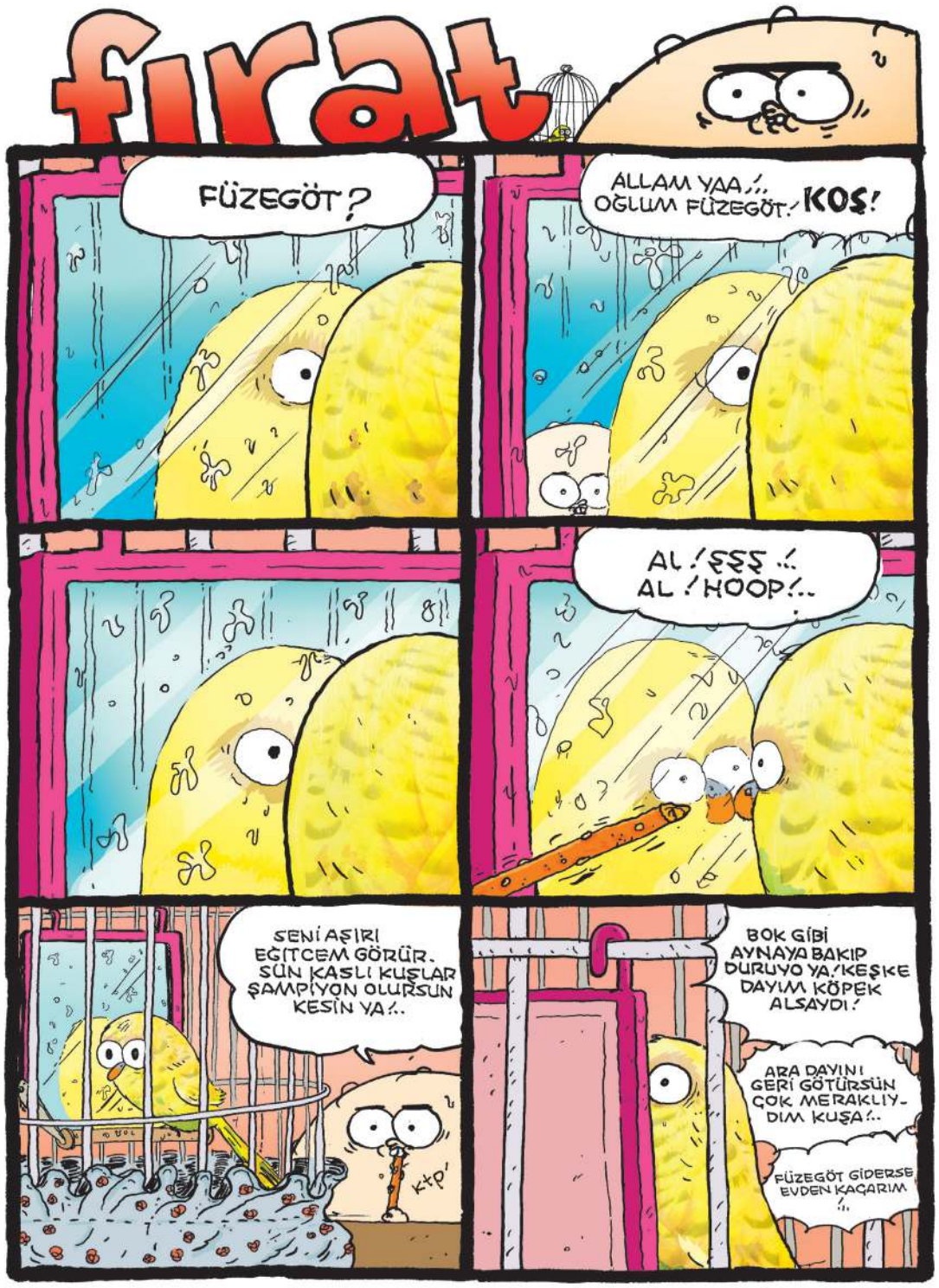

Ufak bir internet taramasının ardından edindiğim bilgileri yol boyunca Ömer bebeğe aktarıyorum: Kirpiler yeşil alanların yok edilmesi ve yerlerine yeni binalar yapılması sonucu yaşam alanlarından ayrılıp yemek aramaya şehre inmek zorunda kalmışlar, yani artık her yerde olmalarının önemli bir sebebi müteahhitler diyebiliriz. Ömer tekrarlıyor: "Laz müteahhit", evet canım. "Kirpiler ne yer?" Yol kenarına konulan kedi mamalarını yiyorlarmış, tatmin edici bir cevap mı, hayır? Bu konuda kedilerle papaz olmamalarını umalım. "Kirpi kiviye benziyor." Doğru, benziyor. Sana helal olsun çocuk. Birini yeni öğrendiğin iki zor kelimeyi analoji yeteneğinle birleştirdin ve bir kez daha şanına yakışır düzgünlükte aktarmayı başardın. Artık parkta son turumuzu attık ve ilk kirpiyi gördüğümüz yere yaklaşıyoruz, yerinde yok gibi duruyor: "Gitmiş mi?" "Aaa yok oradaymış." Birlikte seviniyoruz. Böylece ender görülen herhangi bir canlının ilk kez görüldüğü andan sonra kısa vadede yaratabileceği en büyük şaşkınlığı da yaşamış oluyoruz: Gözden kayboldu sanılırken aslında orada bir yerde olmaları.

***

Yolculuğumuzun sonuna geldik, sağ salim evdeyiz. "Ne yaptınız bakalım, güzel gezdiniz mi birlikte?" Ömer bebek cevabıyla son bir kez ben dahil herkesi şaşırtmayı başarıyor: "Laz müteahhitler." Maşallah fısıltılarının ardından müsaademi isteyip kalkıyorum.

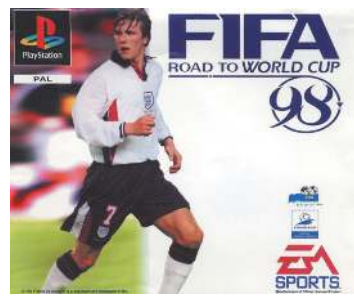

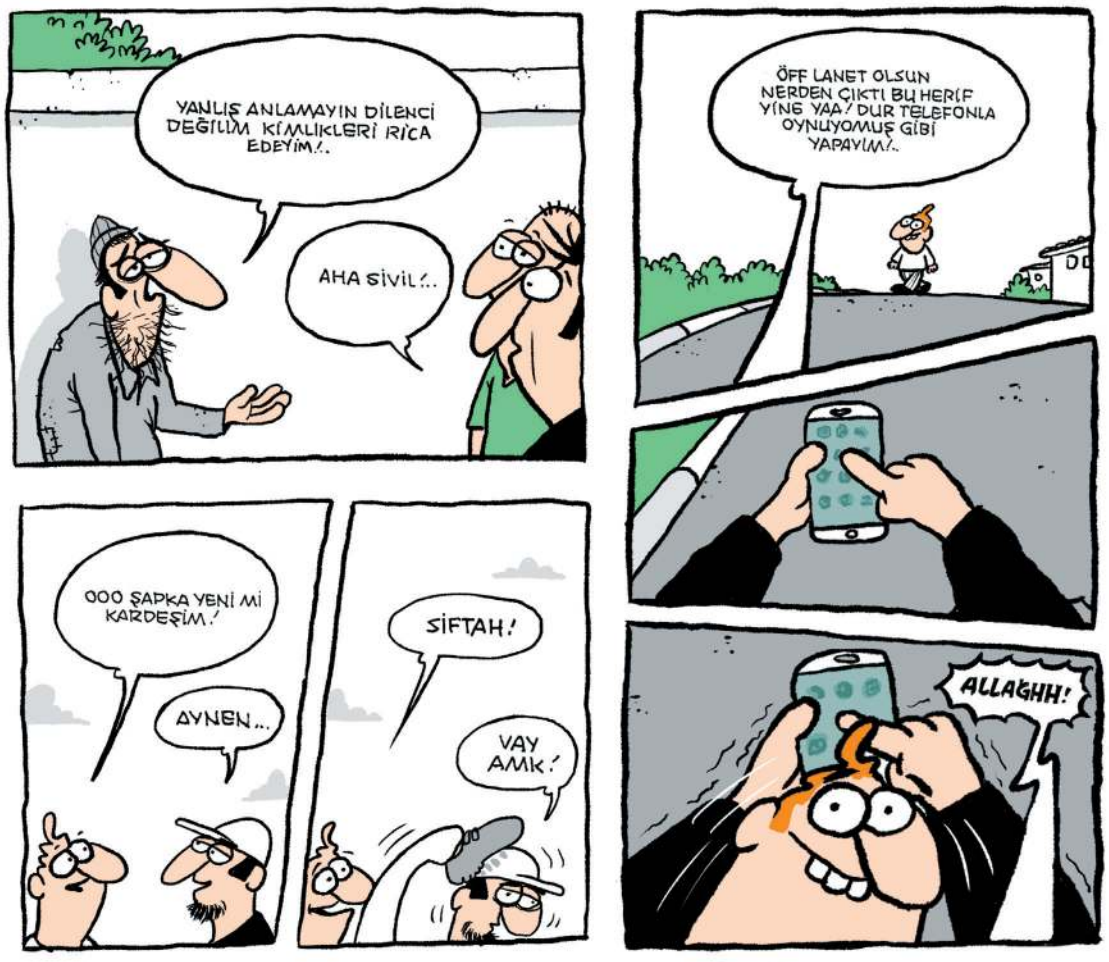
Hayatımın tam bir yazını çatı katında sıcaktan duvarları eğilip bükülen odamda fifa 98 road to world cup oynayarak geçirdim. İzin verirseniz size biraz Fifa 98'den bahsetmek isterim. Futbolun o kadar meraklısı değilim. Yeni futbol oyunlarından kendimde bulmayı beklemediğim bir tutkuyla nefret ederim. Christiano Ronaldo'nun arkasından çıkan Messi'li kapağı olan oyun görünce «öpüşün ve birbirinizi ne kadar sevdiğinizi birbirinize itiraf edin de bitsin bu eziyet. Hem sizin için bitsin, hem de bizim için bitsin" diye bağırasım geliyor. İzin verirseniz bir on dakika kadar internette, internet kullanıcıları tarafından kar amacı güdülmeden yazılmış Christiano Ronaldo ve Messi'nin birbirlerine olan aşklarını ilan edip hızlıca ilişki yaşamaya başladıkları hikayelere göz atacağım. İkisinin de çok meraklısı değilim ancak internet yazarlarının -o an neyi neyle çiftleştirmek istiyorlarsa- konuyu hızlıca cinselliğe getirmek için yazdıkları diyalogları okumak yıllar içinde benim için tutkudan öte ihtiyaç haline geldi. Transformers'lısını okudum (optimus prime megatron'u kollarından tutup kendine doğru çekti, "değişebileceğimi biliyordum fakat BÖYLE değişebileceğimi bilmiyordum" dedi ve çelik dudaklarını megatron'un çelik dudaklarına yapıştırdı), Harry Potter'lısını okudum (büyücü asası kaç değişik şekilde cinsel organa gönderme olarak kullanılabilir? Şaşırırsınız...), Pokemon'lusunu okudum. Bir şekilde battık bu batağa. Grup Yorum'un da zamanında dediği gibi: Sen bilemezsin yaşın küçük mücahit / Kimleri aynı yatağa soktular...

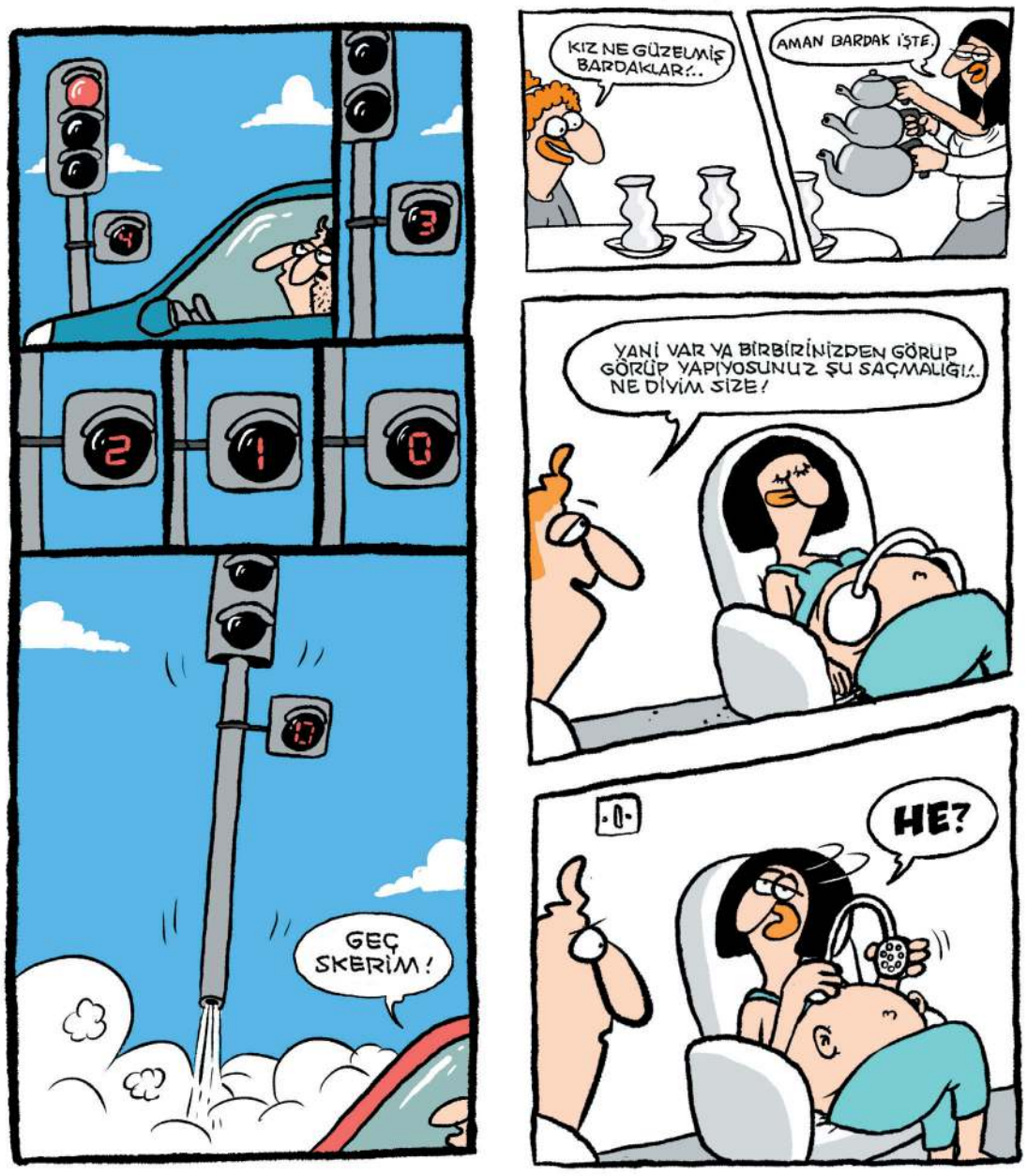

Fifa 98 RTWC şimdiki futbol oyunları gibi değildi. Orta sahadan rövaşatayla gol atmanın mümkün olduğu bir dünyanın hayali ve özlemiyle benim gibi futboldan anlamayan insanlar tarafından dizayn edilmişti. Fifa 98 RTWC yazlıkta tanıştığım, önce mecburiyetten arkadaşlık kurduğum sonradan ise birlikte ne kadar eğlendiğime şaşırdığım yazlık arkadaşımdı. Tek fark o yaz yazlığa gitmemiş olmam ve gerçek hayatta hiç arkadaşım olmaması. Yazlığa gitmemiş olmamın nedeni o yaz babamın ani bir kararla yazlığımızı satmış olmasıydı sanırım. Paraya sıkışık değildik, daha güzel bir yerde rüya gibi bir yazlık almak gibi bir tutkumuz da yoktu. Sanırım iki çocuk ve çocukların yanına almakta ısrarcı olduğu tonlarca eşyayı arabaya sığdırıp yazlığa gitme fikri bir an için o kadar bunaltıcı geldi ki nihai çözüm olarak yazlığı satma yoluna gitti. Ben kendi adıma bilgisayarı, elektro gitarı ve gitarın amfisini yazlığa MUTLAKA götürmem gerektiği konusunda geri adım atmıyordum. Sesim yüksek ve incecikti. Bilgisayar kasa + tüplü ekran + klavye fare + yazıcı tarayıcı kombosundan oluşuyordu. Yazıcı ve tarayıcıyı neden götürmekte ısrar ettiğimi şimdi hatırlamıyorum. Büyük ve önemli işlerim vardı sanırım. Sadece benim eşyalarım arabaya yüklendiğinde o dönem on iki yaşında olan kardeşime bile yer kalmıyordu arabada. Ailesi evdeki halıları (annem halılar konusunda ısrarcıydı), dolaptaki karpuzları, hatta yazıcı ve tarayıcıyı bile arabaya yükleyip yazlığa giden on iki yaşında bir kız çocuğu tek başına ne yapar? Ne yer, ne içer, nasıl hayatta kalır? Hayatta kalırsa neye dönüşür, yazlıktan döndüğümüzde karşımızda kimi buluruz? Yazlıktan döndüğünde şimdi olduğundan bile daha yırtıcı ve laftan anlamaz bir kız çocuğu bulma düşüncesi babamı dramatik adımlar atmaya zorlamıştı.

Benim için değişen pek bir şey yoktu. Bilgisayarı yazlığa götürmeyi zaten Fifa 98 oynamak için istiyordum. Yazlık da en az bu kadar sıcaktı, ve inanılmaz ama yazlık da denize normal evimiz kadar uzaktı. Ailede kimse denize meraklı olmadığı için yazlık alınırken denize uzaklığı çok sorun edilmemişti. Mangal buraya gelecek, şezlong buraya kurulacak, normal evimize yakıştıramadığımız pike ve yorganlar buraya istiflenecek. İşte yazlık. Satın alınırken gözetilen tek kriter yazlık sitenin girişinde "Babaeskililer Sitesi" yazmasıydı. Babaeskililer tarafından Babaeskililer için, Babaeski olmayan bir yerde inşa edilmiş bir siteydi. Babaeski'yi o kadar çok seviyorduk ki Bolayır'ın denize en uzak yerinde, ayçiçek tarlalarının ortasında bir Babaeski daha inşa etmiştik. Bütün kış boyunca kumaş pantolonla gördüğüm insanların bulunduğu kasabamı rüya gibi bir tatil için terk ediyordum, saatlerce yol gittikten sonra vardığım yerde ise beni aynı insanlar kumaş pantolonlarıyla aynı renk ve kumaş pantolonlarından biraz daha kısa kapri şortlarıyla karşılıyordu. Babaeski'ye varmak için Babaeski'yi terk etmek... Şiirini yazsan ancak yerel gazetede bastırırsın ama bunlar gerçekten ağır ve yaşayanı yıpratan duygular. Bu insanlar normal pantolonlarını satın alırken "bu modelin kapri şortu da var mı?" diye soruyorlar mıydı? Yoksa bileğin tek ve kesin bir hareketiyle kapri şorta dönülebilen kumaş pantolonlar mı vardı? Hiçbir on altı yaşındaki ergen yaz tatilini kendine bu soruları sorarak geçirmemeli.

æ Merhaba.

æ Babadan oğula nesil olayını ben yavaş yavaş anlamaya başladım. Gerçekten böyle bir şey var. Nesilden nesile aktarılıyor bir takım davranışlar, huylar, şekiller. Gerçekten çok acayip. Biz çocukken, yaz tatillerini geçirmek için gittiğimiz Sinop'taki sahil kasabamızda, çok düğün olurdu. Günde iki düğün üç düğün, öyle düşün. Biz de kuzenlercenek, her gün düğün arabası önü keser, yolumuzu bulurduk. Bizim oturduğumuz köy biraz yukarıda kalıyordu. Aşağıdan doğru düğün arabasının ve peşine taktığı konvoyun anbean geldiğini rahatlıkla görebiliyorduk ve hemen ipimizin başına geçiyorduk. Kuzenlercenek. İpin bir tarafını bir kuzen, diğer tarafını başka bir kuzen olarak, tut ha tut tutuyorduk öyle, gelin arabası önü kesiyorduk. Zarf koparıyorduk işte. Böyle günde üç zarf koparsak resmen harçlığımız çıkıyordu. Meslek olarak eğlenceliydi, heyecanı yüksekti. Bazen de zarf olmazdı, direkt para gelirdi, o çok daha temizdi. Zarf çünkü insanı kandırabiliyor. Bir açıyorsun, en düşük kağıt parayı koymuşlar içine ayı oğlu ayılar. Ayılar ya. İnsan şunu ♪n yapar, beş ne. Pis. Neyse, ne diyordum, Hazar mesela şimdi, yaş dört, gelin arabası neyin pek görmedi bizim gibi, olmadı yani gelin arabası, Hazar doğduğundan beri ben bile görmedim gelin arabası, bir şey oldu ve gelin arabası bende bitti, belki de tamamen bitmiştir, bilemiyorum, hadi eskaza gelin arabası gördüm diyelim, yol kesen çocuğu nerede bulacağım, bir de ip var yani, iplisini nereden bulacağım, velahsılıklelam, cümle çok uzun oldu biliyorum, ben yazarken yoruldum, sen nasıl okuyacan acaba, ne diyordum ya ♪ben, hah, Hazar şimdi evde iki koltuk arasına ip çekip benim önümü kesiyor. Para istemek yok, çünkü parayı hala bilmiyor. Bir şey de istemiyor karşılığında. Sadece ip çekip önümü kesmek hoşuna gidiyor. İşte tam da bu noktada babadan oğula nesil olayı gerçekleşmiş oluyor. Hazar ne yaptığını pek bilmez bir şekilde aslında babasını taklit ediyor. Vay anasını, ne biçim iş lan bu.

æ Sonra yine çocuktan devam edeyim madem. Çocuklarda gece tuvalete kalkmak diye bir şey yok ya, ne acayip değil mi. Sanırım evrimsel süreçte öyle şey olmuş bir şey bu. Çünkü yani şimdi düşün. Eski dönemdesin, mağarada yaşıyorsun, ailecek, çocuk olsan düşünürsün, "çişim gelmese iyi olur, çünkü eğer gece gece dışarıya çıkarsam beni kurt kapar, zebra teper" diye düşünürsün. Düşünmez misin, düşünürsün. Çocuksun çünkü, kendini ne kadar savunabilirsin. Ama adam olsan dersin ki, "ayısının da ğamına ğorum, çakalının da" dersin. Demez misin, dersin. Büyük olunca mahlukatla bir başa çıkabilirsin yani. Öyle bir özgüven gelebilir insana. O yüzden gece dışarıya çıkıp rahat rahat işeyebilirsin de, istersen sıçabilirsin de. Ben böyle düşünüyorum. Bu yüzden de çocukların hala gece çişleri gelmiyor. Yetişkinler uykuları bölünmeden tek bir uyku bile uyuyamıyor. Olmuyor. Olmuyor. İki kere "olmuyor", bununla birlikte üç "olmuyor", aha dört oldu. Ben mesela belli bir yaşa gelene kadar, gece tuvalete kalkmayı hiç bilmiyor ve hiç anlamıyordum. Kişi diyordu ki mesela, "şu banyonun önüne ufak bir kilim atsak iyi olur, gece tuvalete kalktığımda taşa basmayayım" diyordu mesela, "Allah Allah" diyordum, "gece bir insan niçin tuvalete kalkar ki, manyak mı acaba bu insan" diyordum. Daha da neler diyordum. Şimdi gece tuvalete kalkmadığım tek bir gecem yok. Saatli bir de. Tam saat veya saatlerinde. Bir gece bir şey oldu, uyandım, "Allah Allah, çişim var, ne alaka ya, gece gece, neyse, gideyim de yapayım madem, bir sıfırlanayım madem" dedim, çünkü işemek sıçmak, bunlar hep sıfırlanmak, kafamda bu düşüncelerle tuvalete bir girdim, giriş o giriş. Bir daha da çıkamadım o tuvaletten. Herr gece her gece. Ya yetti gari ya. Yemin ediyorum yetti. Ağabey uykudan uyanıp tuvalete gitmek ne demek. Var mı ya böyle bir saçma bir şey. İşte tuvalete kalktığın o ilk gece, senin artık yetişkin bir insan olduğun o gece. Sen artık kendi kararlarını kendin verebilirsin. Yaşamda sorumluluk alabilirsin. Her şeyi yapabilirsin. Bir yandan çünkü evrimsel süreci düşününce, aslında şöyle bir şey de olabilir, "gece mağara kolaçanı". Tabii, gece kalkıyorsun, ortalık tekin mi, ona bakıyorsun. Zürafalar elmalara dalabilir çünkü. İşte böyle evrim sana gece kalkma kolaylığı, sebebi vermiş. Bütün bunlar bu yani. Allah'ım çok mutluyum ya gerçeklere ulaştığım için. Böyle düşüne düşüne insan bir şekilde gerçeklere ulaşıyor çünkü.

æ Geçenlerde de arkadaşlarla yiyor içiyoruz. Hatta "yiyiyor" içiyoruz. Antrikot geldi. "Antrikot" demeyi çok sevdiğimi daha önce yazmıştım, yemesini neden sevmeyeyim. Et yemeyi bırakmak üzereyim bu arada. Son bir iki senem. Masada da küçük bir tabak var. Baharat tabağı. Baharat aldım biraz, döktüm antrikot'a. Sonra aslında onun baharat değil, sigara külü olduğunu idrak ettim. O esnada da diğer arkadaşlar mutfakta, biri ise pencere önündeydi. Telefonla konuşuyordu. "Ulan olur mu olur" diyerek kendi antrikotumu peçeteyle temizleyebildiğim kadar temizledim, sonra pencere önündeki arkadaşın antrikotuyla hop diye değiştirdim. Ruhu duymadı resmen. Sonra izlemeye başladım arkadaşımı. Antrikotunu gömerken keyfi çok yerindeydi. Yaptım yani böyle bir şerefsizlik, bunu anlatmaya çalışıyorum.

æ Hoşça kal.

CEM GÜVENTÜRK

Büyük Patlama

İstanbul'un gördüğü ve göreceği herhalde en büyük patlamayı çoğumuz hatırlamayabilir…

Hatırlayanlar da benim gibi unutmaya yüz tutmuş olabilirler. Oysa onca şey yaşamış bu şehir, 1979 yılının bir Kasım sabahına çok farklı bir şekilde uyanır. Vatandaşlar daha kargaların bile ellerini yüzlerini yıkamadığı, sahil kenarındaki su birikintisinde yıkanmadığı o saatte hasıl olan bu inanılmaz gürültü karşısında korkudan donakalır.

Sabahın erken saatlerinde Kabataş ve Kadıköy cephesine bakan evlerin camlarının tamamı dev patlamanınyarattığı basıncın etkisiyle tuzla buz olur…

Balkon kapıları açılır, evlerin içlerine patlamanın şok dalgasıyla beraber rüzgar ve toz girer. Adalardan bile görünebilen ve duyulabilen bu devasa ateş topu herkesin kanını dondurur. İlk anlarda olaya sahid olanlar bile ne olduğunu anlayamaz, algılayamaz. Denizin ortasından yükselen zifir karası duman ve alevler izleyenleri şaşkınlık içinde hareketsiz ve çaresiz bırakır.

Kadıköy sahilinden uzakta bulunanların bir kısmı olan biteni büyük bir deprem olarak anlamlandırmayaçalışırken; bir kısmıysa ülkenin sürekli bulunduğu sıra dışı durum nedeniyle, dış güçlerin bu devasa patlamanın arkasında olduğunu düşünür. İstanbul, İstanbul olalı böyle bir patlama ne görmüş, ne de duymuştur çünkü… Üzerimizde oyunlar mı oynanıyordu? Neden böyle bir olay meydana gelmişti? Henüz bu soruları sormak ve cevaplarını almak için çok erkendi…

Bu noktada İstanbul'un vazgeçilmez seslerinden biri olan tadilat, inşaat, plastik doğrama, matkap seslerini de unutmayalım. Bu şehirde bu sesler hiçbir zaman bitmez. İstanbul'da yaşayan herkesin bildiği ve birbirinden sakladığı bir gerçektir bu. Bir de olayın gerçekleştiği saatte ne trafik ne de inşaat gürültüsü olduğundan şehir sessizlik içindeyken adeta gökyüzü ortadan yırtılmışcasına bir sesle herkesi yataklarından fırlatmıştı… Yaşayanların unutamayacağı bir yıkım ve seyirlik vardı sabahın erken saatlerinde İstanbul'da.

Tarihler artık bu olayı "Independenta tanker kazası" ya da Independenta faciası" olarak anacaktır… 15 Kasım 1979 tarihinde ham petrol yüklü bir tanker ile bir kuru yük gemisinin çarpışması sonucu İstanbul Boğazı'nda meydana gelen kaza sonucunda ham petrol yüklü tanker 27 gün süren devasa bir yangına ve çevre felaketine yol açtığı için kaza geminin ismiyle anılmaktadır. Bu korkunç kazada 43 gemi mürettebatı, sayısız kuş ve de deniz canlısı maalesef hayatını kaybetmiştir. İnsanlığın ve uygarlığın ilerlemeye çalışırken kendi sonunu yaklaştırdığı ender anlardan biri daha listeye eklenmişti.

Bu talihsiz olay esnasında neler yaşandığı çok da net olarak bilinemeyecektir. Çünkü kazanın hemen sonrasında gerçekleşen patlama yüzünden maalesef kazanın şahidi olarak da hayatta kalabilen denizci pek yoktur. Lakin bazı söylentilerde patlama sırasında gemide bulunan evcil bir kediden bahsedilir. Kimisi bu olayı o sırada bir filikanın içindeki can simidinin ortasında kıvrılmış bir kedi olarak aktarmakta, kimisi ise gemiye kaçak olarak girmiş bir göçmen olarak hatırlamaktadır..

"kendimi durdurucak değilim"
Fırat Budacı

DONCAK

1. Donsuz, çıplak, 2. Üstünde yalnız iç donu olarak, 3. Belden altı çıplak… "Doncak" kelimesi için bu üç anlam da geçerli. Hikayeyi okurken istediğinizi hayal edebilir, ipuçlarından hangi anlarda hangi hallerde olduğumu bulabilirsiniz. Bu üç halden birindeyken, sevgilim yatak odasından içeri girip, "Perdeler açık mı giyiniyorsun sen?" diye sordu. Bu bir soru değil, "bunu yaptığına inanamıyorum!" anlamında bir tespit. İnsanlık olarak soru takliti yapan durum tespitlerine henüz cevap veremiyoruz. Yuvarlak cevap kültürümüz bu yüzden gelişkin. Benden ses çıkmayınca peşimi bırakmadı. "Konuşsana perde açıkken mi giyiniyorsun?" Doncak sevgilimin yüzüne baktım. Ne diyebilirim? Bu haldeki bir insanın, çıplak gerçekler ayan beyan ortadayken mantık dizgesi içinde kendini savunabilmesi kolay değil. "Kim görecek ya?" deyip işin içinden sıyrılabilecek kadar açık bir arazide oturmuyorum, aksine odanın her iki penceresinden çapraz röntgene maruz kalabilecek kadar yoğun bir mahalledeyim. "Beni kim ne yapsın?" bir çıkış noktası olabilir, ama çirkinlik düzeyi ne olursa olsun, çıplaklık gösteren bir insana bakılır. Duruma bakılırsa çıkışım yoktu. "Ya ne olacak ki?" diyerek sıyrılmaya çalıştım. Mantıklı bir cevabım olmadığından, aslında benim de dahil olduğum ahlak ölçütlerini yok sayarak, durduk yere özgürlükçü ve umursamaz bir tavır sergilemeye çalışıyordum. Suratıma bakıp odayı terk etti.

Yatağa oturdum. Bu ilk değildi, daha önce de uyarılmıştım. Amacımın teşhircilik olmadığını söylememe gerek yok herhalde, sadece aklıma gelmiyordu perdeleri kapatmak. Banyodan bir sürü gereksiz düşüncenin karmaşasıyla çıkıyor, suyun altında düşündüğüm şeylerin etkisi devam ederken, perdelere dikkat etmeden doncak dolanıyordum. Sevgilim haklıydı. Bu düzen hiç değişmediğine göre, bazı apartman sakinlerinin bazı şeyler görmüş olması muhtemeldi. Peki ne var bunda? Beni gördülerse bile, herhangi bir iletişimimiz olmadığına göre, "oha adama bak!" düzeyinde kalmaz mıyım? Üstelik, evime en yakın apartmandan doncak olduğum görülse bile çıplaklığıma boyut katan şeylerin seçilebileceğini sanmıyorum. Sapkın bir teşhir söz konusu olmadığına göre, bir tür eğlenceye bile dönüşmüş olabilirim. Sıradan hayatlara neşe katmış olabilirim.

Sevgilim yeniden içeri girdiğinde yatağın kenarında oturmaya devam ediyordum. "Oha hâlâ!" diyerek perdeleri kapattı. Beni giydiremeyince odayı giydirerek sorunu çözmeye çalışıyordu. Yeniden yalnız kaldığımda kalkıp aynada kendime baktım. Hoş bir görüntü olduğunu söyleyemem. Kendimi izlerken fikirlerim yavaş yavaş değişti: Beni bu halde görenler, yabancı bir insanın çıplaklığının verdiği rahatsızlığın yanında, vücudumun pek de güzel olmamasıyla ilgili ilave bir sıkıntı çekmiş, hatta öfkelenmiş olabilirler. Röntgencilik, ancak estetik bir bedenin varlığında anlamını bulur, izlenen estetik dışı bir varlıksa seyrediyor olmak şaşkınlıkla karışık bir öfkeyi beraberinde getirebilir. Komşularımın şu anda öfkeli olmadıklarını kim iddia edebilir?

Sevgilimin baskısı ve ayna karşısında düşündüklerim yüzünden kaygıya kapıldım. Beni gören olmuşsa durum utanç vericiydi. Üstelik kısa sürmemişti doncaklığım: O halde çekmeceyi açmış, üçlü paketten çıkan, ama giymeyi kendime yakıştıramadığım fosforlu turuncu baksırımla balkışmış, onu elime almış, neden olmasın diyerek giymiş, aynada kendime bakmış, bakarken bir takım erotik hareketler sergilemiş, gerek olmadığına karar verip geri çıkarmıştım. Nereden baksanız en az iki dakika! Seyredenin ilgisini diri tutmak için güzel bir kurgu. Ben böyle bir sahne görsem heyecanla seyreder, eğer yakınlarda birileri varsa onlara da seslenip durumu bir tür sinema zevkine dönüştürürdüm. Sevgilim haklıydı. Eğer seyredildiysem durum hiç açıcı değildi.

Durumu kontrol etme ihtiyacıyla perdeyi aralayıp karşı apartmana baktım. Dördüncü katın balkonunda birinin oturduğunu görünce beynimden vurulmuşa döndüm. Dördüncü kat! Bir üst sokaktaki Hayat Tekel'in sahibi! Hemen her gün uğradığım, bira alırken ayaküstü muhabbet ettiğimiz kişi! Diş hekimi olduğumu öğrendiği günden beri bana ağız sağlığını emanet etme arzusunu defalarca dile getiren insan! Dört bira, bir sigarayı siyah torbaya koyarken akıl biri olduğuma inançla bana ülkenin durumunu soran şahıs! Başımdan kaynar sular döküldü. Dükkanı büyük oğluna teslim etmiş, balkonda oturup rakısını içiyor, etrafı izliyordu. Beni görmüş müydü? Rakısını yudumlarken fosforlu donumla yaptığım dansı izlemiş miydi?

Hayat Tekel'e bir süre uğrayamadım. İçerde büyük oğlunun olduğunu görüp dükkandan içeri girdiğim bir akşamüstü, arka taraftaki depodan çıkıverdi. Alınmış olabilirim, ama beni görünce yüzü manidar bir ifadeye büründü sanki. Selam verip, "Sizi göremiyoruz epeydir…" deyince, "İstanbul'da değildim" dedim. Kötü yalandı, çünkü doncak olmasam bile her gün mesken tuttuğu balkonundan mutlaka beni görmüş olmalıydı. Alınmış olabilirim, ama bence sırıtarak, "Tatil mi doktor bey?" diye sordu. "Tatil gibi bir şey" deyip hızlıca oğluna dönerek, "Dört bira alabilir miyim?" diye sormamla ruh halimin normal olmadığı açığa çıktı. Dükkanın dizaynı gereği, her zaman yaptığım gibi biraları beş santim arkamdaki dolaptan benim almam ve tezgaha koymam gerekiyordu. Bir süre durduk. Oğlu, "Vereyim abi" diyerek tezgahı dolaşıp yanıma gelmeye yeltenince, "ha yok canım, ben alırım" diyerek arkamı döndüm. Dolabın kapağını açarken dükkana derin bir sessizlik çöktü. Doncakmışım gibi izleniyordum. Biralara uzanırken, "Röntgencilik çok ayıp!" ya da en azından, "Şu an içimde siyah don var, tamam mı!" diye haykırmak istiyordum. Parayı ödeyip iyi akşamlar dileyerek çıkarken, arkamdan ikisinin de beni izlediğini hissettim. İçimde, mutaassıp renklerin hepsi kirliye gittiğinden mecburen giydiğim fosforlu donum vardı.

mustafa satıcı

FURKANÖZÇOBAN

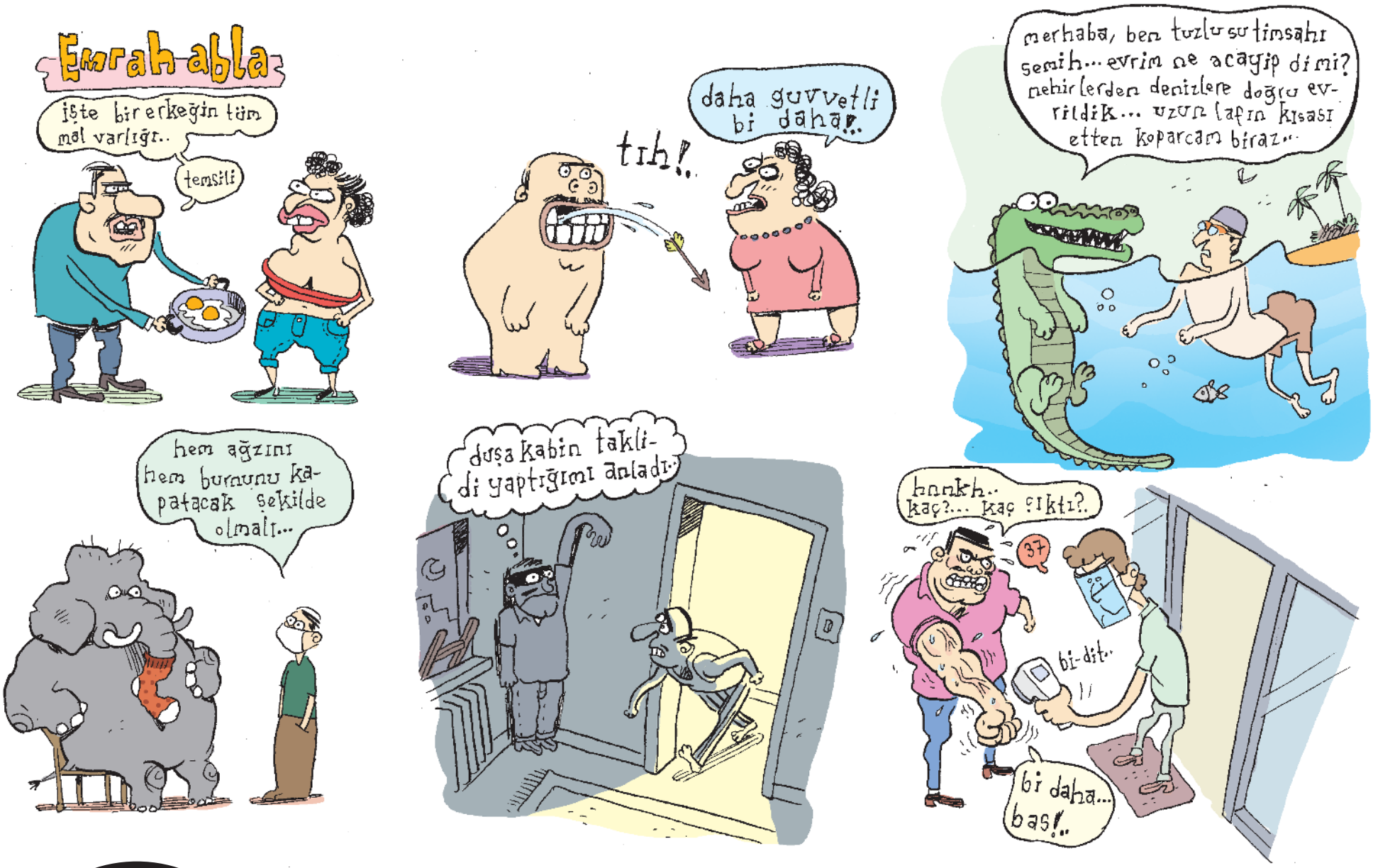

BOŞLUĞA UZANAN EL

ŞİİR: ALİ LİDAR

* Yarım asır önce "evinde televizyon olan" hava atıyormuş, şimdi hava atma sırası "evinde televizyon olmayan"a geçti... Demek ki, modası geçmeyen şey, hava atmak...

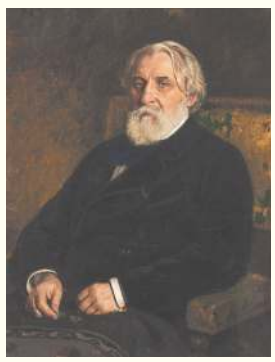
* Anlatacağım hadise, genellikle diplomatların ikamet ettiği bir tatil sitesinde geçiyor. "Dünyayı görmüş" olmakla pek övünen bu güruhun dünyadan anladıkları da genellikle batı kültürü sadece. Kendi medeniyetleri de dahil, doğuyu hor görüyor, yok sayıyorlar. İşte böyle bir ortama, genç bir diplomat, aileleriyle birlikte Sudanlı meslektaşlarını, dostlarını davet ediyor. Misafir olarak gelen kadınların içinde başörtülü olanlar da mevcut. İşte 'yapay kıyamet' de o an kopuyor! Modernizm temsilcilerinden bir kısmı harekete geçip, evsahibi durumundaki diplomata çıkışıyorlar: "Burada kafası kapalı kadınlar oturamaz!" Adam şaşkın, "Ama nasıl olur, onlar benim misafirim, çok da iyi insanlardır" diyor. Duyenler gayet katı, "Olmaz, olamaz!!" diyorlar.**Köklü ve ünlü Türk misafirperverliğinin geldiği noktaya bakınız.** Gerçi monşer kafası, yerli olan her şeye tepeden baktığı için, onlara bir şey ifade etmiyor olabilir bu gelenek. Genç diplomat daralmış, "İzin verin de çayımızı, kahvemizi içelim bari" diye ricada bulunuyor, yok, muhtemelen kendi büyükanneleri de başörtülü zevat, Sudanlı konukların orayı derhal terk etmesi konusunda şuursuzca kararlı!

Halden anlar misafirler toplanıyorlar, rencide edilmiş diplomatla birlikte durumu sineye çekiyorlar, olay yerini gayet efendice terk ediyorlar. Böylece site, büyük tehlikeyi hasar görmeden atlatıyor! İşin en tuhafı, o fazladan öykündükleri batının sivil alanlarında böyle despotik yasaklar yok; isteyen, istediği yerde, istediği gibi dolaşabiliyor. Giysi yüzünden insan kalbi kırmayı modernlik sanıyor bu halka yıllar yılı tepeden bakan faşistler, bu kültürel zombiler, bu atanmış özentiler. Halkı ve değerlerini sevmiyorlar. Sandıkları gibi zekadan mahrum değil halkımız, bu statülü keneleri çok iyi tanıyor, o gücetapan yalakaların şerrinden nasıl uzaklaşacağını gayet de iyi hesaplıyor! Tıpkı, yıllar önce, "kara elitistler" nedeniyle lideri olduğu, yüzde kırk oya ulaştırdığı Cumhuriyet Halk Partisi'ni arkasına bakmadan terk edip giden rahmetli Bülent Ecevit gibi...

* Övünmeyi ziyadesiyle isteyen ama övünecek özelliği yoğa yakın olan insan, gıybete mahkumdur. Bari başkasını aşağı çekerek teselli bulur. Eziklik, kendini yukarı çekmeğe müsaade etmez çünkü...

* Dostoyevski, Almanya'da Turgenyev'i ziyaret eder. Turgenyev, uzun zamandır Rusya dışındadır ve son romanı ülkesinde umduğu ilgiyi görmediği için bariz öfkelidir. **"Rusya'yı tümden haritadan silsen, dünyanın ne kaybı olur ki?"** der. Hem de en söylenmeyecek adama! Dostoyevski der ki "Epeydir uzaktasınız, iyi bir teleskop alın da Rusya'ya öyle bakın, daha net görürsünüz!"

Buz gibi hava eser, sessizlik olur, ziyaret sona erer. İki yazarın bundan sonraki karşılaşmaları, tren istasyonunda olur. Rastlaşıp göz göze gelince, ikisi de durur, birbirlerine tek ses çıkarmadan uzun uzun bakarlar. Bu sessiz bakışmanın edebiyat tarihinde yeri olduğunu kim ne bilsin o istasyonda?! Dostoyevski'nin mektuplarında okumasam ben de bilmez idim...

* Av, nasıl yasal olabilir? Kıtlık ve açlık yokken, başka canlıyı öldürmenin adı avcılık değil, katillik. Geyik benden çok daha güzel,geyiği öldüren beni haydi haydi vurur, gözünü mözünü kırpmadan!

* "Bir semti sevmek, o semtin insanlarını sevmekten öte nedir?" diye soruyor "Nişantaşı" adlı kitabında Süha Tuğtepe. Yıllarca o semtte tezgah açıp kitap satmış olan rahmetli bir şair. Kitabında muhite ve insanlarına dair çok çarpıcı anlatılar var, zaten kitabın alt başlığı "Renkli Sinemaskop Yıllar..." Bir ara emekli üst düzey bir memur kafayı takmış Tuğtepe'ye, haybeden iş edinmiş, kitap tezgahını kaldırmak için uğraşıp durmuş. İşte yazarın cevabı: "Elbette bu emekli tip benim semtimi sevmeme bir mani değildir. Ben insanların **'Az hıyar, hıyar ve çok hıyar'** olarak üçe ayrıldığını öğreneli beri kimseye kızamaz, kin tutamaz; aslında önemsemez oldum..."

* Televizyonunu yeni açanlar için: Siz seyretmiyoken var ya, ooooooo, neler oldu neler!
Anlatsam anlatılamaz şeyler! Çok geç artık, kaçırdınız o boyutu, o inanılmazı!
Büyük geçmiş olsun...

ÖZER AYDOĞAN

ENGİN ERGÖNÜLTAŞ

"denizden çıkan bir ışık,/ unutulmuş bakımsız arka bahçeler,/ öyle oldum ki anlatamam."
"Söylenir"/Turgut Uyar

Turgut Uyar 1927-1985

Aylar, aylar sonra semt pazarı... (Antalya) Ortalık yanıyor. Girişte, yolun hemen kenarına, yere oturmuş, yeşillik satan köylü kadınlardan biri; ellerini çenesinin hizasına kadar kaldırmış, iki demet maydanozun içine gömmüş yüzünü. Öylece duruyor. Dimdik oturmuş. Yüzünün olması gereken yerde iki demet maydanoz. Yemyeşil. Biraz yavaşlıyorum. Şaka mı? Yanındaki köylü kadınlar ciddi suratlarla kıpırtısız. Sürrealist bir tablo gibi. Magritte'in vardır öyle; yüzünün tam önünde havada duran koskoca bir yeşil elma. Yüzünü göremeyiz adamın. Onları andırıyor. Hâlâ o durumda. Kıpırtısız. Baş ağrısına falan mı iyi geliyor. (Belki, bilmediğim başka bir yeşillik, maydanoz değil--benziyor da, tam, doğrudan bakamıyorum--) Merak etsem de kadınlardan biri bir şey söyleyecek diye ödüm de kopuyor. Açıklamasını duymak istemiyorum. Muamma sürsün. (lazım/elzem)Tablo aynı. Hızlanıyorum. Tenteler, tenteler… Güneş onları da geçip, gölge yerine loş, donuk bir aydınlık oluşturuyor. Aradaki tentesiz bölümde güneş altında iyice ısınmış, neredeyse pişmiş kavunların, domateslerin kokusu… kaynamış süt mısır kokusu. Kazandan buharlar… Domates tezgâhının önünde sıkıntılı yüzü sıcaktan iyice kıpkırmızı olmuş yaşlıca cüce kadın, önceden tanış oldukları belli pazarcı teyzeye "yedi cüceler" dedi. Sadece o kadarını duydum. Tam geçerken. İlk defa bir cücenin ağzından "cüce" lafını duyuyorum. Aynı günde neredeyse ardarda iki çarpıcı şey. Birden Alis'in düştüğü çukura mı yuvarlanacağım. Zaten son beş ayda olan bitenlerin kimileri kopmuş, kimileri kıvrılıp, yamulup birbirine dolanmış tellerinin hâlâ çınlayıp duran ekolu tıngırtısı… O bitmeyen akort ayarı . Zihnimin içinde…

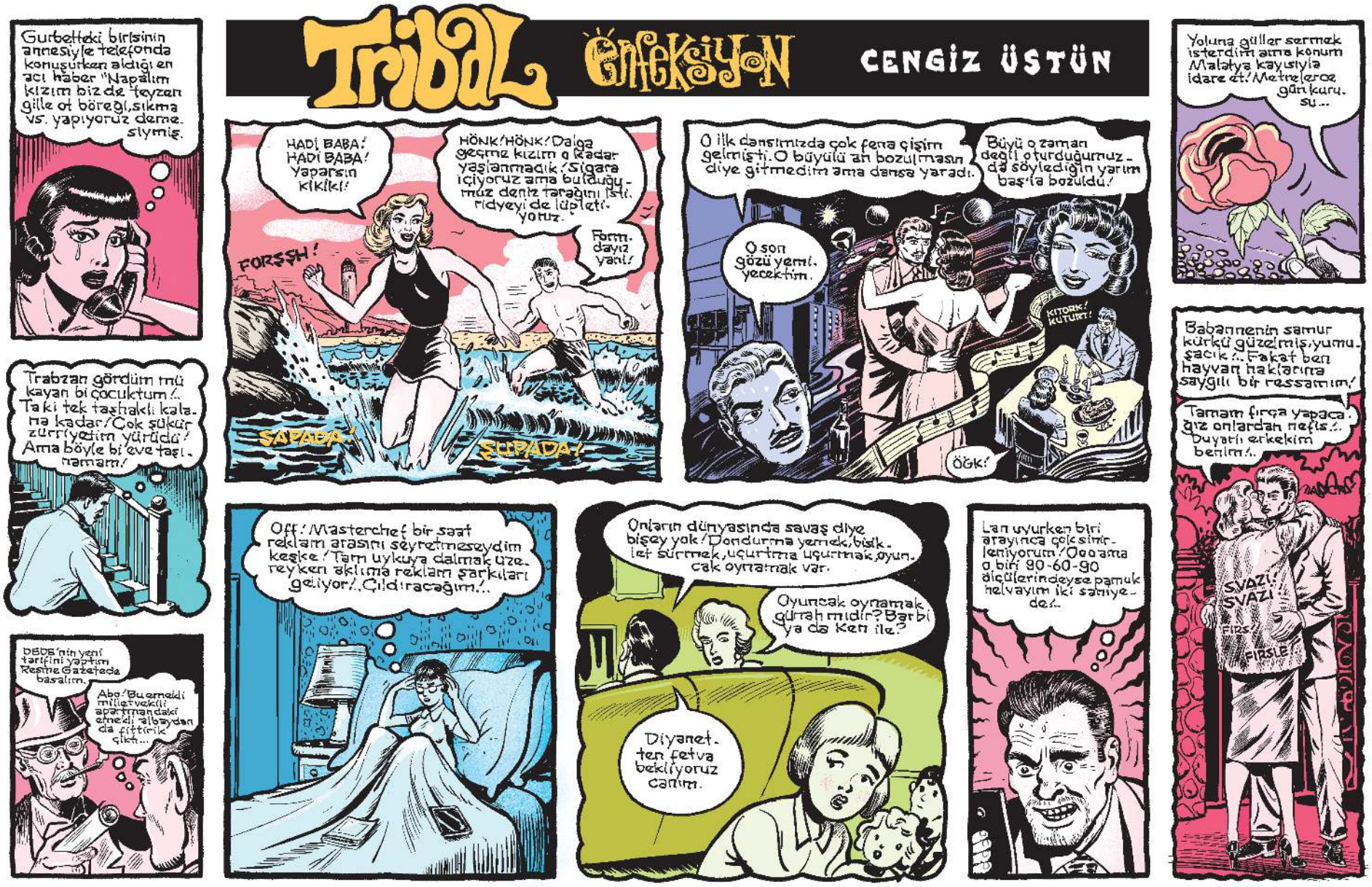
Gerçi cüce teyzeye rastlamak çok büyük tesadüf değil. Cüceler köyü var burada. Varmış. Çok gitmek istiyorum. Kısmet olmadı. Bir tanıdık bulmak gerek. Bir arkadaşımın eşi bu pazardaki teyzeye çok benzeyen bir başka cüce kadınla arkadaş. Bir keresinde rastlaşmış konuşmuştuk. Hep beraberken. Tanıştım ben de. Geceleri gül satıyor. Tek tek güller. "Mekanlar"da, yollarda. Mekanlardan çıkmış sarhoş sevgililere… Bir filmden söz etmiştim burada hatırlarsınız; sirkte çalışan cüce bir adam, aynı sirkte çalışan normal boydaki alımlı, işveli kadına aşık oluyor. Kadın onun çaresiz ilgisini alabildiğine istismar ediyor. Çıkar sağlamaya çalışıyordu. (Freaks/1932) İşte aynı olayın tam tersi, bu kadıncağızın başına gelmiş. Normal boyda bir adama aşık olmuş. Zil zurna. Adam her şeyini, evini mevini kendi üzerine alıp tüymüş kadının. Kaybolmuş. (Galiba "Yedi Cüceler" de falan oynamış. Oradan kazandığı paraları da …) Bak, domates tezgâhındaki kadın o olayı mı anlatıyordu acaba. "Yedi Cüceler?" Kardeşi falan olabilir mi. Benziyordu. Çocukluk zordur. Otobüste, büyüklerin dünyasında yukarı doğru bakar durursun. Boynunu doksan derece kırıp. Kucağa alınma yaşın geçince… Sıkışık otobüste bacaklar arasında bunalırsın. Kafalar hep epey yukarındadır. Eşyalar sana göre değildir. Sandalyeler, masalar dolaplar. İşte ilk, cücelerle, benden epey büyük teyze oğullarım vardı, onların yanında karşılaşmıştım. Küçüktüm. Karagümrük'te. Onların cüce arkadaşları vardı. Mahallede. İki kardeş. (mahallenin bütün gençlerinden daha ciddi, daha ağırbaşlı--ellerinde sigaralar--) Çok sevinmiştim. Büyüleyici. Hem bir yetişkinler, hem de senle aynı açı/zaviye' den bakıyorlar sokağa. Hemen sempati duyarsın. Bir mucize. O gün bugündür çok severim. Çocukluğum geçti gitti. Sevgim azalmadı. Hayranlığım. Hayatları zor. Biz de elimizden geleni yapıyoruz. Daha zor olsun. New York'da yaşayan bir cüce delikanlının bir gününü anlatan (bir kısmı gizli çekim) "Don't Look Down on Me"(Aşağı doğru, bakma bana) adlı videoyu izlemenizi öneriyorum. (youtube'da var, yaklaşık 6 dakika) Özensiz, kaba, nobran bakışlar, saygısız şakalar, laf atmalar… Neleri nasıl yapmamamız gerektiği de var o videoda. (İngilizce altyazılı ama yazılanları alıp çevirmek mümkün) Zaten her şey ortada.

René Magritte 1898-1967

Ne demiş arifler; "Söz, anlamayan içindir"

Hepinize dostluk, kardeşlik muhabbet dolu günler diliyorum…

engin.ergonultas@gmail.com

Çalıverin İşte

Çok kötü çalıyoruz ve yakın çevremiz de bizi uyarmıyor. Müzik yaptığımızı zannediyoruz ama şu an açıp kayıtları izlediğimde bu yaptığımız şeyin müzik olmadığını fark edebiliyorum. Aynı parça için defalarca stüdyoya giriyor ve o dönem bar-gece kulübü tarzı bir yerde çıkıyoruz. Takım elbiseleriyle rakı içmeye gelen arabesk tutkunu adamların İbrahim Tatlıses çalmamızı istediği, üniversite öğrencilerinin ise bar hasretini dindirmek için tercih ettikleri garip bir yer burası. Kırmızı ve mavi loş ışıklar hakim. Kasada takım elbiseli bir adam bekliyor. Sahnede davul için platform yok ve bunu talep ettiğimizde "Çalıverin işte *mına koyim" gibi bir tavsiye alıyor ve çalıveriyoruz. Saundçek yapma lüksümüz de yok. Çok gürültü oluyormuş.

Heves edip ilk sahne aldığımız bu garip yerin adı Barcelona. Program başına 5 lira alıyoruz o dönem ve 2 de bira veriyorlar. Barmen, yaptığımız işe saygı duyduğu için bazen gizli gizli 1 bira fazla veriyor ve gururumuzu okşuyor. Tabi 5 lirayı alamadığımız zamanlar da oldu. Mekanı doldurmamıza rağmen "Bugün zarar ettik" diyerek paramızı vermiyordu işletme sahibi. Bir nevi esnaftık biz. O gün dükkan zarar ederse eve ekmek götüremiyorduk. Zaten o 5 lira da çorba ve yolu karşılamıyordu. Bu berbat sahne deneyiminden sonra güzel bir teklif aldık. Girişimcilik Kulübünün tanışma gecesinde gerçek kitlemize, yani üniversite gençliğine çalacaktık. Bu habere grup olarak sevinmiştik ama Barcelona'da çalmayı da bırakmadık. Altın bilezik, cepte dursun garanticiliğine sahip bir gruptuk. Belki de bu garantici tavır yüzünden bir rock star olamadık.

Güzel para alacaktık ve daha da önemlisi kulisimiz olacaktı. Grubun geçmişine bakıldığında bizim için zirve diyebilirdik. Tereddüt etmeden kabul ettik ve daha fazla stüdyoya girdik. Kulisi olan ve belki de davul için özel platform kuracak bir mekanda sahne almak heyecanlandırıyordu bizi. Fakat çok geçmeden, toplantının Ezogelin adında bir kebapçıda yapılacağı haberini aldık. Keyfimiz kaçtı ama para alacağımız için mutluyduk. Rock star olma hayallerimizi bir süreliğine daha erteledik. Stüdyoya daha az keyifli girdik. Sahne günü gelip çattığında önce kulisimizi ziyaret ettik. İşletmenin, özel müşterileri için ayırdığı ve yer sofrası kurduğu bir bölüm. İşletme sahibi bizi albümlü sanatçı falan zannetti sanırım. Fotoğraf çektirip dükkanın girişine asacak kadar hürmet gösterdi. Garsonlar inanılmaz ilgilendi. Sürekli meze getirildi önümüze.

Kebap yiyip yayık ayran içen davulcumuz, platformun olup olmamasını önemsemiyordu o an. Ustam bi acılı ezme daha alabilir miyim diyordu. Tamam kıçımıza yapışan siyah deri taytlarımızla gezmiyorduk ama hayal ettiğimiz kulis de böyle bir şey değildi. O andan itibaren bizden olmayacağına inanmıştım. Önümdeki haydariye bakarken düşündüm bunları. "Abi duyduğun her şeyi çalabiliyor musun sen şimdi" diye sordu acılı ezmeyi getiren garson. Evet dedim. İbo çalar mısınız dedi. Megadeth isteyecek değil ya. Bu toprakların çocukları İbo'yu daha çok seviyor. Çalarız dedim. Önümde duran yayık ayranın köpüğünü pipetle karıştırırken vokalle göz göze geldim. Çalar mıyız cidden dedi. "Çalıverin işte *mına koyim" demiş bulundum.

cihan kılıç

GEZGİN

Evimizi yaktılarh..

...herkesi...ıhh...öldürdüler.

...ıhh...

GÜP!..GÜP

Biraz gezseydik...

ama arkadaşlar iyidir

Buyrun.

İyi görünüyorsunuz.

Ama tümör duruyor!

Acıyor mu?

Yok.

Sosyal hayatınızı etkiliyo mu?..

O da yok!

Yine de aynaya bakınca...

Bakmayın fazla!

Ya artarsa?

Artsın ne güzel papatya olursunuz.

Ve kadınlar papatyaya bayılırlar.

Bilemiyorum.

Pek rahatsız ediyorsa alırız kafaya takmayın.

3 GÜN SONRA...

ÇKIT!

Aynalardan Hayır Yok

Hayatımda ilk kez kendime baktığım bir dönemdeyim. Yatağa çıkıp dizlerimin üstüne çöküyorum, sol omzumu duvara yaslıyorum ve kendime bakıyorum. Odanın köşesine sıkıştırdığım yeni gardırobun aynasında hoş görünüyorum. Böyle bir yansımamın olabileceğini hiç düşünmezdim, bunu görmek bütün mücadeleme değiyor. Ama bu yansımanın sahibi olarak günlük hayatta hak ettiğim ilgiyi göremiyorum. Aynanın beni yanılttığını düşünmüyorum. Eve gelen dostlarımı da yatakta diz çöktürdüm, gerçekte göründüklerinden farkları yok. Ama yıllar sonra ilk kez bir aynaya güveniyorum. Belki sağ gözle sol göz yer değiştirince bütün büyü bozuluyordur ya da belki maskedendir bilemiyorum. Salgın geçtikten sonra tekrar bakmak lazım buna. Belki de benim olayım iki boyuttadır. Üç boyutlu halimin yeterince vurucu olmadığını internetten tanıştığım insanlardan sık sık duydum. İlgilenenler bilir sinema üç boyutlu dünyamızı iki boyutlu bir görüntü ile anlatıyor. Fark etmişsinizdir, o geçiş sürecinde çirkin insanlar yok oluyor. Gerçek hikayelerden uyarlanan filmlerde karakterin bir orijinaline bakıyorsunuz bir de filmdeki haline… Yıllarca at üstünde zıplamış jokeyi yüz bakımı yapan, her gün bol lifli *smoothie* içip her gün spor salonuna giden adam canlandırıyor. Sinema gibi bir aynam var diyebiliriz.

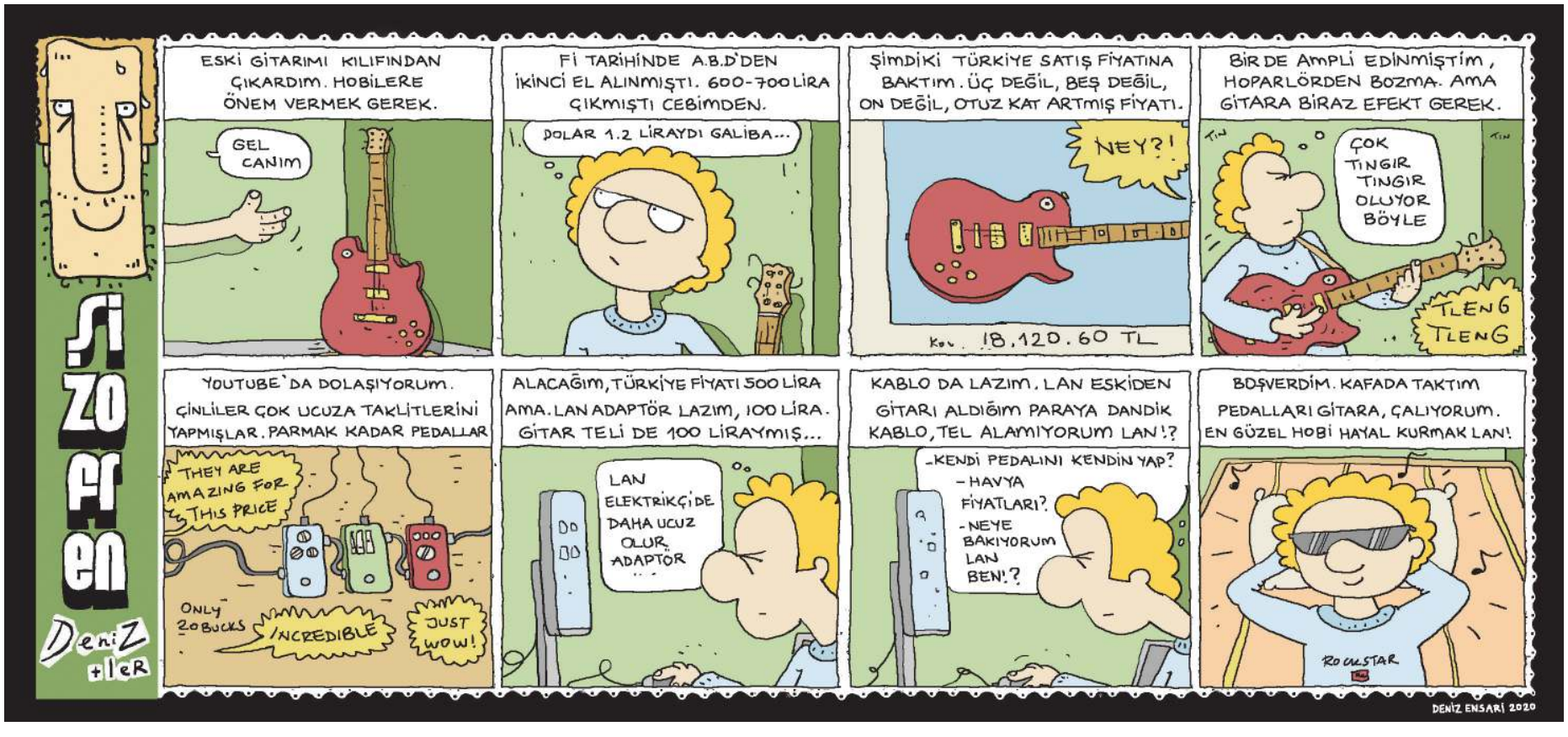
Akıllara narsistik kişilik bozukluğuna ismini veren mitolojik bir hikaye geliyor. Hikayede benden farklı olarak üç boyutlu hali de hayli yakışıklı bulunan Narcissus, nehirdeki yansımasına aşık olup heder oluyor. Ortamını düşündüğümde empati yapabiliyorum. Işık almayan odamda, zor bir pozisyonda, bu görünüşümle bu mutluluğu yakalayabiliyorsam Helen'in Helen olduğu zamanlarda, açık havada su içilebilecek kadar temiz bir nehirde, yakışıklı yüzünü berrak bir şekilde gören Narcissus ne yapmalıydı? Mevzuyu "Abarttığınız gibi değilmiş sıradan bir yüz işte" diye uzatıp diğer mitolojik karakterlerden "Fazla tevazu kibirden gelir" lafını mı yemeliydi? Ya da kendi yüzünden daha güzelini mi aramalıydı? Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler masalında cadı benzer bir durumda, "Ayna ayna, söyle bana var mı benden daha güzeli?" diye sorduğunda Akitçi ayna Pamuk Prenses'i hedef gösterip bir cinayetin azmettiricisi olmuştu.

Düşününce ne aynalar var. Düz, konkav ve konveks. Bir de deyimlerde ve şarkılarda karşılaştığımız dev aynası var. "Kendine dev aynasında bakmak" deyimindeki dev aynası konkav yani büyük gösteren ayna anlamında kullanılıyor. Nesilden nesile yapılan sözlü aktarımlarda bir kayıp mı olmuş bilmiyorum ama dev aynası normalde bir devin kullandığı ayna anlamına gelir. Bu durumda bırakın olduğunuzdan büyük görünmeyi, geniş bir yer kaplayan aynanın ancak küçük bir köşesini doldurursunuz. Hande Yener'in "Kendine dev aynasında değil boy aynasında bir bak" sözündeki öneri de boşa düşüyor. Zaten optik gibi fiziğin en kazık dallarından birinde bu kadar sübjektif kalıplarla konuşmak yanıltıcı. Pamuk Prenses'in boy aynası yedi cücenin de içine sığabileceği bir dev aynası olabilir.

Aynalardan hayır yok. Bebekken "Ben" kavramı oturmadığı için, 6. aya kadar annemizle bir bütünüz sanıyormuşuz. Sonrasında aynada yansımamızı görünce annemizden farklı bir varlık olduğumuzu ve terk edilebileceğimizi fark edip yıllar sürecek bir yalnız kalma korkusunun kapısını açıyormuşuz. Cüceleri prensesten ayıran ayna, bizi de annemizden ayırdı.

Neyse ki bu kadar kötü aynanın içinde gönlüme göre bir tanesini bulabildim. Gardıropun aynasına bakıyorum ama banyodakine bakmıyorum. Oradaki yansımam belki bütün gün beni bekliyor banyoda. Ben ise yüzüne bile bakmadan çıkıyorum. Acaba lise tuvaletindeki, yoldaki arabaların dikiz aynalarındaki, parlak plaza binalarının camlarındaki yansımalarım neler yapıyor şimdi? Hepimiz her gün yüzlerce yansıma var edip bir daha yüzlerine bakmıyoruz. Gölgeler için durum daha da kötü. Yansımalarla dolu öteki dünyanın azınlığı gölgeler. Kaçınız Redkit'in (karın bölgesinden) vurulan gölgesine üzüldünüz? "Gölgesinden hızlı Silah Çeken Kovboy!" Çocukken bu hikayenin mağduruyla değil starıyla ilgilenenler, Şimdi çektikleri acılar için ağlamasın.

UYKUSUZ

Haftalık Mizah Dergisi | 26 AĞUSTOS 2020 | Sayı: 676

Haftalık Yaygın Süreli Yayındır
YAYINCI: MÜREKKEP BASIN YAYIN LTD. ŞTİ.
İMTİYAZ SAHİBİ: Uğur Gürsoy
SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Barış Uygur
YAZI İŞLERİ Mdr.Yrd: Nuri Açar

Grafik: Utku Coşkun - Kerem Pişkin
Kaligrafi: Şevki Sayışman **Satış Sorumlusu:** Selami Yamak
Adres: Şehit Muhtar Mah. Nane Sok. No: 12/4 Beyoğlu / İSTANBUL
Tel: 0 (212) 245 53 38/39 **Fax:** 0 (212) 245 63 60 • **ISSN 1307 - 7619**
Baskı: İleri Basım Mat. Amb. Reklam Tanıtım Yayın ve Teknik Hiz. Tic. A.Ş. Yenibosna / İSTANBUL Tel: 0212 454 32 58
Genel Dağıtım: TURKUVAZ DAĞITIM TEL-0216 585 90 00
Abonelik: **Yurtiçi:** PTT kargo ile 250 TL. Özel kargo teslimatlı 340 TL **Yurtdışı:** **Avrupa** 120 Euro. **Uzakdoğu** 150 USD.
IBAN Numaralarımız:
(Alıcı: Mürekkep basın) **TL:** TR59 0006 2000 0680 0006 2974 32 **USD:** TR78 0006 2000 0680 0009 0849 67 **EUR:** TR08 0006 2000 0680 0009 0849 66

Uykusuz Dergisi'nde yayımlanan tüm karikatür, yazı, espri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın organında ve sanal ortamda kullanılamaz.

Dergimize ulaşamadığınız bayiler için iletişim adresi ve telefon numaralarımız **selamiyamak@gmail.com 0212 245 53 38/39**

ORTAM

En telmaşa adam

SÖNMEZ KARAKURT
sonmezkarakurt@gmail.com

YALNIZ DEĞİLSİNİZ!

özet:
EVET SEVGİLİ DOSTLAR; EV ASLINDA GEYSU'NUN EVİYDİ AMMA SIRF DEPOZİTİ GERİ İSTEME MUHABBETİ UĞRUNA KİRACI POZİSYONUNA SOKTUM. AHDE VEFASIZLIK OLDU ÖZÜR.. VARSAYALIM GEYSU BAŞTA ORTAM'I İFRİT ETMEK İÇİN EV SAHİBİYİM DEMİŞ OLSUN VE BİLAHARE KİRACI OLDUĞUNU İTİRAF ETSİN. BUYRUN TAŞINMA SÜRECİNDEYİZ...

YANDAŞ KANALLARA REYTİNG YAPTIRIYOSUN, BIRAK NE MÜJDESİ VERİCEKLERSE VERSİNLER, BİZİ İLGİLENDİRMEZ. YALAN, DOLAN. ŞU İĞDİŞ EDİLMİŞ İNSANLARI İZLEYECEĞİNE PORNO İZLE DAHA MASUM VALLAA, LÜTFEN!

CNN TÜRK

KANEPE FİLAN BEYLİKDÜZÜ STAYLA, İYİCE DEMODE OLDU TAŞINIRKEN ANNEME ŞUTLIYICAM. BAK ŞU TARZ HAFİF İSKANDİNAV TARZI DÜŞÜNÜYORUM

HEM KONUŞUYO HEM ŞEFTALİ YİYO

SEN ÜZÜM YERKEN O UYUZ OLUYO AMA. SEN DE ŞU KATIR KURTURDAN RAHATSIZ OLMALISIN

HARBİDEN DE KANEPE YÜKSEK. DİVANDA OTURUR GİBİ EMANET OTURULUYO

VAROŞ PAÇOZ Bİ OTURUŞ STAYLA

VE KANEPE BAKMAĞA ÇIKARLAR. MAĞAZA ZİNCİRLERİNDE ARADIKLARINI BULAMAZLAR

BEN ÖYLE AÇILINCA YATAK FİLAN OLMASINI İSTEMİYORUM,ALÇAK OLSUN YAA, AYAĞIMIZ YERE BASSIN, YOK MU HİÇ ÖYLE MODEL?

TEKNOLOJİ, TASARIM ŞÖYLE HUZURLA AÇILAN Bİ KANEPEYE YETEMEDİ. YASTIKLARI NİRE KOYACAN? DİKKAT ET ELİNİ PARMAĞINI KISTIRMA. MEKANİZMANIN KLİK SESİNE HASSAS OL

KLİK

HERKEŞ BECEREMEZ

HİÇ BİTMEYEN, KILIK DEĞİŞTİREN KANDIRIKÇI KAMPANYA

ÖZENSİZ ZIMBALAMA

IKEA

EVROPADA BAŞKA BURADA BAŞKA MAMUL HA? TELMAŞA MODELLER BURAYA MI?

VAROŞUN RANTINA RANT KATTI, VAROLSUN İSKANDİNAV

BURADAN ALSAK DA NAKLİYE VE MONTAJ SIKINTISI VAR. Bİ DE UYDURUK PRESLENMİŞ MDF MATERYAL FİLAN İSTEMİYOM, ORİJİNAL AHŞAP İSTİYORUM

KESTİRMELERE UYANIK OL Kİ O DEV ALANI BAY PAS EDEBİLESİN

İSVEÇ KÖFTESİ KOLPASI

OTOPARKTA EN YAKINA YER KAPIŞ YARIŞ

PERSONEL YOK Kİ SORU SORAK

İNSTA'DA VAR İSTEDİĞİM MODELLER FİLAN AMMA ORASI DA TAM BİR MUAMMA. FİYAT, MUHATAP YOK. MODOKO, MASKO BATAĞINA Bİ GİRERSEK DE İYİCE ABANDONE OLURUZ. NAAPSAK. ÇİĞDEM'İN MARANGOZUNA MI GİTSEK?

GEYSU BİLMEZ Kİ HA AHŞABIN KUYUM OLDUĞUNU; HA KUYUMCUYA GİTMİŞİN HA MARANGOZA

YÜKSEKLİK 40 CM OLSUN

FİKRİNİN HİÇBİR EHEMMİYETİ YOK TABİİ

KAFA 40 YERDE, HEDEF BMW

GÖÇMEN UCUZ İŞÇİDEN NASSI Bİ GALİTE, ÖZEN BEKLERSİN Kİ AYRICA?

ÖYLE Bİ FİYAT ÇIKARIR Kİ. VE HEP AYNI SENARYO:

VALLAA ABLA KOL DİZAYN'A, KUDO KONSEPTE DE BEN MAL VERİYOM, AYNI MALI BAK İNTERNETTE KAÇ LİRAYA SATIYOLLAR

TESLİM TARİHİ İSE TAM Bİ MUAMMA

KEŞKİ ESKİ KANEPEYLE İDARE ETSEYDİK, ŞU EKONOMİK ORTAMDA GEREK VAR MIYDI YA GEYSU?

DÜNYAYA Bİ KERE GELİYOZ, ŞİMDİ ALMIYICAM NE ZAMAN ALICAM. KARIŞMA BANA

BİTMEZ TADİLATLARIN YÜK EŞŞEĞİ

HINO

ŞEHRİN BELALISI YAĞ YAKAN ASYA İŞİ KÜÇÜK HAFRİYAT KAMYONU. ÖYLE PİS SES ÇIKARIR ANIRIR Kİ ÜLKE EKONOMİSİNİN DİLLENMİŞ HALİ GİBİDİR

ORTAM'I TAŞINMA STRESİ FENA SARMIŞTIR. O SIKINTILI GÜNÜN DERDİ ŞİMDİDEN ONU ALMAĞA BAŞLAMIŞTIR

MİSAL KAMYON GELDİĞİNDE NEREYE PARK EDECEKTİR? BU DEV SORUNUN ALTINDA İNİM İNİM İNLEMEKTEDİR

KAMYON GELECEK, KİMİN BU ARAÇLAR? ÇEKEBİLİRLER Mİ SALİH EFENDİ?

SAKAL BEKLER

ZAR ZOR YER BULMUŞ, BIRAKIR MI MEVZİYİ? ANCA BELKİ ARABA ÇIZILIR MIZILIR KORKUSUYNAN ALIRSA ALIR

YA YENİ ADRES? ORADA NEREYE YANAŞACAK KAMYON?

GEYSU DA O ESNA KURTULMAK İSTEDİĞİ TELMAŞA MATERYALLERİ; "İHTİYACI OLAN ALIP GÖTÜREBİLİR" NİDASIYLA BÜYÜK BİR LÜTUFMUŞ GİBİ OKUTMAK ÜZERE İNTERNET İÇİN FOTOLARINI ÇEKMEKTE

SARARMIŞ, GEVŞEMİŞ, LEKELİ, VAROŞ YÜKSEK BAZALI MAZİSİ KARIŞIK YATAK

ADİ AYNA

ALÇAK YATAK İSTEYYO

YAMULMUŞ TELMAŞA DOLAP. ALTTAKİ ÇEKMECE AÇILMADAN ÜSTTEKİ ÇEKMECE AÇILMAZ

ÜSTÜNE PARA VERSEN KİMSE ALMAZ APLAA!